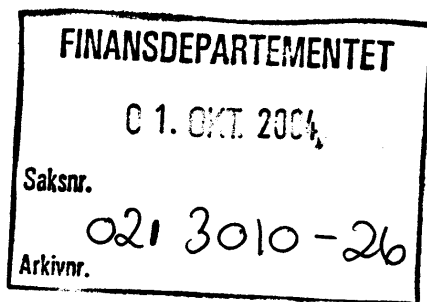

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 30.09.2004
Vår ref.: 2004/00376
NØA/RM
Deres ref.:

Høringsuttalelse – Forskrift til lov om foretakspensjon § 3-3 – medlemskap i foretakspensjonsordning

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev av 02.07.04, hvor departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på fremlagte forslag om endring i forskrift 1. desember 2000 nr. 1212 til lov 16. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon vedrørende unntak fra medlemskap i foretakspensjonsordning.

Videre ber departementet om synspunkter på om et tilsvarende regelverk bør gjøres gjeldende for pensjonsordninger med innskuddsbasert pensjon.

Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) stiller seg svært positiv til departementets forslag om klarere regelverk for når arbeidstakere kan unntas fra medlemskap i pensjonsordning etter lov om foretakspensjon, og er av den oppfatning at forslaget til forskrift i det vesentligste medfører en god regulering på dette området. Slik loven er i dag, vil foretak kunne pålegges en utilsiktet dobbeltfinansiering av pensjonsdekning for deler av arbeidstakerne dersom foretaket oppretter, eller beholder, pensjonsordning etter lov om foretakspensjon. En slik regel kan dermed være til hinder for at foretaket oppretter pensjonsordning for øvrige ansatte, eller være årsak til at foretaket avvikler sin foretakspensjonsordning.

Departementets forslag

Lov om foretakspensjon sikrer i dag at det ikke skjer en dobbeltfinansiering av pensjonsdekning for ansatte som er med i en annen foretakspensjonsordning, eller innskuddspensjonsordning, ved parallelle ordninger.

Ut fra målsetningen om å forhindre at foretak må pålegges dobbelt finansiering av pensjonsdekning for deler av ansatte i tilfeller der arbeidstaker er medlem i en annen pensjonsordning som ikke er en foretakspensjonsordning, og som foretaket betaler premie eller avgift til og som gir ytelser av minst tilsvarende verdi, foreslår departementet en regulering av når det skal være adgang til å gjøre unntak fra kravene i lov om

foretakspensjon § 3-3 om at alle arbeidstakere i foretaket skal være medlem i foretakspensjonsordningen.

Departementet foreslår å regulere i forskrift at arbeidstaker i ovennevnte tilfelle utelukkende skal inneha medlemskap i den gunstigste av de to pensjonsordningene. Forskriftforslaget omfatter kun forholdet mellom en foretakspensjon og en annen ytelsesbasert pensjonsordning som ikke er en foretakspensjonsordning.

FNHs vurdering av forslaget

Finansdepartementet har i sitt høringsnotat påpekt at sammenligning av pensjonsvilkårene for to ytelsesbaserte pensjonsordninger i utgangspunktet er vanskelig. I fremlagte forslag skriver departementet at i spørsmålet om hva som skal kreves ved vurdering av hvorvidt en ytelsesbasert pensjonsordning utenfor lov om foretakspensjon gir "ytelse av minst tilsvarende verdi", bør dette baseres på en helhetsvurdering. Synspunkter og preferanser til arbeidstakere som allerede er medlemmer i en annen pensjonsordning må også kunne tillegges vekt i en slik helhetsvurdering. FNH støtter denne vurderingen.

Regelverket for parallelle pensjonsordninger krever at alderspensjonsytelsene i de to ordningene skal "stå i rimelig forhold til hverandre". I forslaget til forskrift står det at den andre pensjonsordningen skal gi "ytelser av minst tilsvarende verdi". Dette kan medføre forskjellige resultater. Det kan være vanskelig å vurdere om ytelsene er av "minst tilsvarende verdi". Det er også vanskelig å vurdere om ytelsene "står i rimelig forhold til hverandre", men dette åpner for noe mer fleksibilitet ved vurdering av pensjonsordningene. FNH mener at en bør unngå dobbeltdekning i for eksempel lovpålagte pensjonsordninger uten at en vurderer om foretakspensjonsordningen gir ytelse av høyere verdi. Dersom foretakspensjonsordningen gir ytelse av høyere verdi, selv om også andre forskjeller mellom offentlige og private pensjonsordninger tas høyde for, vil forskriften tilsi at medlemmet av den andre ytelsesbaserte pensjonsordningen også må være med i foretakspensjonsordningen. En slik situasjon medfører dermed dobbeltdekning. FNH vil derfor foreslå samme ordlyd i forskriften som for parallelle pensjonsordninger, det vil si at "ytelsene må stå i rimelig forhold til hverandre".

Det foreligger etter FNHs oppfatning tilfeller der lovregulering av parallelle pensjonsordninger ikke gir løsning når foretak har grupper av ansatte med tariffbestemt pensjonsordning. Et eksempel på dette kan være en bedrift hvor deler av de ansatte er heismontører med ikke-lovpålagt tariffestet ytelsesbasert pensjon. Anta at bedriften ønsker å opprette en innskuddsbasert pensjonsordning for sine resterende arbeidstakere som ikke er heismontører, og at bedriften ønsker at den innskuddsbaserte pensjonsordningen skal være noe "dårligere" enn den ytelsesbaserte pensjonsordningen heismontørene er medlem av. En slik løsning vil ikke være parallelle ordninger, i det de ansatte ikke fritt kan velge hvilken pensjonsordning de ønsker å være medlem av. Derimot kan en si at den ytelsesbaserte pensjonsordningen gir heismontørene ytelse av "minst tilsvarende verdi". Med forskriftsutkastet vil en ikke kunne opprette en innskuddsbasert pensjonsordning for de øvrige ansatte i bedriften uten å inkludere heismontørene i denne, til tross for at de

allerede er dekket i den ytelsesbaserte pensjonsordningen. Når det gjelder tverrgående pensjonsordninger, bør en derfor finne en løsning som sikrer at en unngår dobbeltdekninger.

Formålet med forslaget til forskrift er å forhindre at foretak må ha dobbelt pensjonsdekning for enkelte av sine ansatte, og de samme hensyn gjør seg gjeldende for pensjonsordninger med innskuddsbasert pensjon. Etter FNHs oppfatning er det derfor ønskelig med et tilsvarende regelverk for pensjonsordninger innenfor lov om innskuddspensjon, for tilfeller der den alternative pensjonsordningen er en innskuddsbasert pensjonsordning og hvor den er ytelsesbasert.

Kommentarer til enkelte paragrafer i forslag til forskrift

Nedenfor følger noen kommentarer til enkelte paragrafer i forslag til forskrift.

Ny § 2-1 første ledd:

Det bør etter FNHs oppfatning eksplisitt fremgå av forskriftens § 2-1 første ledd at forskriften regulerer unntak fra medlemskap i foretakspensjonsordning for ansatte med pensjonsordning utenfor lov om foretakspensjon. Dette foreslås i den hensikt å forhindre eventuelle misforståelser knyttet til begrepet ”annen ytelsesbasert pensjonsordning”, da begrepet er benyttet i foretakspensjonsloven § 3-3 og omfatter pensjonsordninger som er i henhold til nettopp foretakspensjonsloven.

Ny § 2-1 andre ledd:

Det kan med fordel presiseres i punkt 5 i forskriften at en med ”annen ytelsesbasert pensjonsordning” i forslaget § 2-1 første ledd mener kollektiv pensjonsordning.

Punkt 5 foreslås dermed å lyde:

Annen privat kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning i pensjonskasse eller livsforsikringsselskap som oppfyller vilkårene i første ledd.

Ny § 2-1 tredje ledd og fjerde ledd:

FNH er av den oppfatning at medlemmets valgmulighet til å gå over til foretakspensjonsordning gjelder ved tidspunkt for sammenslåing og tilsvarende ved etablering av pensjonsordning etter lov om foretakspensjon. Det er ønskelig at denne begrensningen klargjøres i forskriften.

Ny § 2-1 sjettede ledd:

I høringsnotatet foreslår departementet at foretak bør ha adgang til å ha en lukket pensjonsordning uten skattefavorisering, uten å pådra seg kostnader til dobbelt pensjonsdekning under forutsetning av at pensjonsordningen for øvrig tilfredsstillende kravene til ytelse i lov om foretakspensjon § 3-3.

Det synes dermed noe uklart hvorfor bestemmelsene i tredje ledd andre og tredje punktum, fjerde ledd og femte ledd ikke skal gjelde i tilfeller der foretaket ikke krever fradrag i inntekt for forsikringspremien til pensjonsordningen.

Med vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON

Sissel Rødevand
Sjefaktuar liv

Randi Mørk
Aktuar